



Pakten av öar

Med beaktande av:

att FN:s klimatpanel (IPPC) tillsammans med världsledande forskare har bekräftat att klimatet verkligen förändras och att användningen av energi för mänsklig verksamhet i stor utsträckning ligger bakom den globala uppvärmningen.

att EU den 9 mars 2007 antog paketet "En energipolitik för Europa" där unionen åtar sig ensidigt att minska sina CO₂-utsläpp med 20 % senast 2020 genom att öka energieffektiviteten med 20 % och genom att se till att förnybara energikällor står för 20 % av energimixen.

att det i EU: s "*Handlingsplan för energieffektivitet – att förverkliga möjligheterna*", prioriteras ett inrättande av ett Borgmästaravtal" (Covenant of Mayors =CoM).

att ett Borgmästaravtal "Covenant of Mayors" (CoM) under 2009 - 2010 framgångsrikt har påbörjats och nu kan ge vägledning för initiativet för öarna i Europa "Pact of Islands".

att EU:s Regionkommitté understryker behovet av att förena lokala och regionala krafter eftersom flernivåstyrelse är ett effektivt verktyg för att öka effektiviteten i de åtgärder som vidtas för att bekämpa klimatförändringar.

att öar är ofta mycket beroende av importerade fossila bränslen och ofta har problem med att få tillgång till de kontinentala energinäten. Öarna utsätts för höga bränslekostnader som i sin tur medför begränsningar i den socioekonomiska utvecklingen. Samtidigt innebär detta en utmaning för forskningen och ger möjlighet att visa på goda exempel inom områdena förnybar energi och energieffektivisering.

att öarna kan bidra till det europeiska forskningsnätverket som laboratorium som utvecklar och demonstrerar nya teknologier och metoder för att minska koldioxidutsläppen. På öarna är det lättare att mäta och utvärdera resultat.

att öarnas områden är mer känsliga för klimatförändringar på grund av sina höga biologiska värden och sina känsliga ekosystem.

att aktiviteter och aktioner som genomförs på öarna får spridning genom att resultaten lättare kan visas bland annat inom turismen. Närheten för en del europeiska ö-regioner till externa marknader (till exempel: Öst- och Nordafrika, Centralamerika och Nordeuropa) innebär också möjligheter att sprida europeisk teknologi.

att vi uppmärksammar att lokala och regionala myndigheter på öarna tillsammans delar ansvaret för kampen mot den globala uppvärmningen med nationella myndigheter. De bör engagera sig i kampen, oberoende av andra parter åtaganden.

att EU: s åtagande att minska utsläppen kommer att kunna uppnås endast om lokala aktörer, medborgarna och deras sammanslutningar ställer sig bakom detta åtagande.

att lokala och regionala myndigheter bör leda arbetet och vara goda förebilder, eftersom de står nära medborgarna.

att många av de åtgärder som krävs när det gäller efterfrågan på förnybar energi med syfte att ta i tu med klimatproblemen ligger inom de lokala förvaltningarnas befogenhetsområden. Åtgärderna skulle vara omöjliga att genomföra utan politiskt stöd från dessa förvaltningar.

att EU:s medlemsstater kan dra fördel av effektiva decentraliserade åtgärder, lokalt och regionalt, i arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser.

Med beaktande av:

att lokala och regionala myndigheter på öar i hela Europa arbetar för att reducera utsläpp som leder till global uppvärmning genom program för energieffektivitet. Programmen omfattar bl. a hållbar rörlighet i städer, och främjande av förnybara energikällor i stadsområden.

att det i artikel 174 i avtalet "The Consolidated Treaty of European Union" står det bland annat att unionen ska utveckla och utöva aktiviteter som ska leda till att stärka dess ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning. Unionen ska sikta mot att minska skillnaderna i utvecklingsgrad av olika regioner, särskilt efterblivenheten hos de minst gynnade regionerna. Bland de berörda regionerna ska särskild uppmärksamhet riktas mot landsbygdsregioner, regioner som påverkats av industriell omvandling och regioner som lider av omfattande handikapp av både naturliga och demografiska karaktär. Till dessa regioner räknas bland andra de nordligaste med låg befolkningstäthet och även ö- och bergregioner.

att förnybar energi i överflöd utvecklas på de europeiska öarna kan ha en betydande inverkan för att lindra öarnas "permanenta strukturella handikapp och ge betydelsefulla resultat på öarna" inom de sociala och ekonomiska områdena.

att Direktiv 2009.28/EC : "(44) nämner: Samstämmighet mellan målen i detta direktiv och EU gemenskapens övriga miljölagstiftning bör säkerställas i samband med tillståndsbiljande för anläggningar för förnybar energi. Medlemsstaterna bör ta hänsyn till all miljölagstiftning inom EU och bidraget från förnybara energikällor för att uppfylla miljö- och klimatförändringar, särskilt i jämförelse med de icke "förnybara" energianläggningarna. "

Åtaganden

Vi, de politiska ledarna och dess myndigheter på öarna inom EU:s ö-regioner och som har signerat "Pact of Islands" åtar oss att:

gå längre än att uppfylla de mål som fastställts för EU fram till 2020. Vi ska minska koldioxidutsläppen i våra förvaltningsområden med minst 20 %, genom att genomföra en hållbar energiåtgärdsplan för de verksamhetsområden som är relevanta för vårt uppdrag. Åtagandet och handlingsplanen kommer att ratificeras på vedertagna sätt.

genomföra en grundläggande utsläppsinventering som en grund för en hållbar energiåtgärdsplan.

utarbeta, anta och skicka in en hållbar energiåtgärdsplan till EU-kommissionen via "Isle Pacts" projektledning, inom ett år efter att öarna formellt anslutit sig till "Pact of Islands" (Pol).

anpassa olika ö- strukturer, inklusive fördelning av tillräckliga mänskliga resurser för att kunna vidta nödvändiga åtgärder inom ramen för energiåtgärdsplanen.

mobilisera samhället i våra geografiska områden för att kunna delta i utvecklingen av den energiåtgärdsplan som ska tas fram. I planen redovisas de strategier och åtgärder som krävs för att genomföra och uppnå fastställda mål.

skicka in en genomföranderapport till EU-kommissionen via "Isle Pacts" projektledning minst vartannat år för utvärdering, övervakning och verifiering. Den första rapporten ska vara inlämnad innan projektet "Isle Pact" har avslutats år 2012.

utbyta erfarenheter och kunskap med övriga öar inom "Pact of Islands". Vi ska också delta i lämpliga europeiska konferenser och evenemang som behandlar innovation och utveckling av tillförlitliga projekt som genomförs inom ramen öarnas handlingsplaner för hållbar energi.

utbyta erfarenheter och samarbeta med medlemmarna i EU:s Borgmästaravtal (CoM).

organisera lokala informationskampanjer och evenemang, i samarbete med Europeiska kommissionen och med andra viktiga aktörer med syftena att:

- ge allmänheten möjlighet att dra direkt nytta av de möjligheter och fördelar som en mer intelligent energianvändning kan ge.
- öka acceptansen för förnyelsebar energi hos lokala samhällen och samtidigt främja idéer om ett mer rationellt nyttjande av energi
- Att regelbundet informera media om utvecklingen utifrån de lokala energiåtgärdsplanerna

sprida budskapet om "Pact of Islands" på Europeisk nivå i lämpliga forum och särskilt uppmantra andra ö-myndigheter att ansluta sig till "Pact of Islands".

mobilisera investeringar kring förnyelsebar energi i våra respektive ansvarsområden, inom ramen för projektet "Isle Pact"

acceptera en eventuell skriftlig uppsägning av vårt medlemskap i "Pact of Islands", med en tidsfrist från Europeiska kommissionen, i händelse av antingen:

- att vi inte har skickat in en ISEAP energiåtgärdsplan inom ett år efter att vi formellt anslutit oss till pakten,
- en icke överensstämmelse med det övergripande CO2-mål om den minskning som anges i handlingsplanen, på grund av underlåtenhet att genomföra eller otillräckligt genomförande av handlingsplanen;
- att vi underlåtit oss att lämna in rapporten om genomförandet i två på varandra följande perioder.

Vi, de politiska ledarna och dess myndigheter på öarna inom "Pact of Islands" står bakom:

Europa Parlamentets och EU-kommissionens ö- specifika initiativ och åtgärder.

Europeiska Kommissionens bistånd och därmed sammanhängande finansiella stöd, i synnerhet genom "Pact of Islands" – initiativet

Vi, de politiska ledarna och dess myndigheter på öarna inom "Pact of Islands" önskar stöd till våra regioner från:

Europeiska kommissionen och de nationella förvaltningarna om upprättande av samarbetssystem och sammanhängande stödstrukturer, inklusive finansiering för genomförandet av öns handlingsplan för hållbar energi. Att i samband med stiftande av lagar och regelverk underlätta i processen att övervinna icke-tekniska hinder som hindrar investeringsprojekt från att bli finansiellt genomförbara.

Europeiska kommissionen och de nationella förvaltningarna. Genom att erkänna verksamheterna i Pol som strategiska prioriteringar i sina respektive stödprogram inom ramen för deras klimatinitiativ.

Europeiska kommissionen. Genom att ge erkännande och offentlig insyn i öarna inom Pact of Islands med hjälp av en särskild logga med budskapet "Hållbar Energi i Europa" och genom marknadsföring med hjälp av kommissionens informationsresurser.

Den Europeiska Investeringsbanken, eller liknande finansiella institutioner till ö- inriktad projekt finansiering.

EU-kommissionen genom att anslå särskilda medel för tekniskt bistånd för öar under ELENA- Facility. Vid fördelningen av dessa medel bör hänsyn tas till de särskilda egenskaperna hos öarnas regioner, samt till de svårigheter dessa glesbygder har att få direkt tillgång till beslutsfattande organ (t.ex. EIB). Andra fonder (t.ex. lån, återhämtningsplanen etc.) bör inriktas på mogna projekt i de europeiska öarna, genom stödjande strukturer (som utnämns inom borgmästarförsamlingen CoM) och / eller regionala myndigheter, för att underlätta för lokala aktörer att få tillgänglighet till dessa medel och säkerställa synlighet hela processen.

Vi, de politiska ledarna och dess myndigheter på öarna inom "Pact of Islands" inbjuder

andra öar och ö-regioner att underteckna "Pact of Islands" som en försäkran om sitt politiska åtagande att ansluta sig till och respektera dess mål.

Andra större aktörer som kan bidra till att uppnå målen inom "Pact of Islands".

Bryssel, 12 April 2011



Åke Svensson

Regionstyrelsens ordförande i Region Gotland